

SEKSOLOGINEN AIKAKAUSKIRJA

5(1), 2026

JULKAISIJA:

 Suomen Seksologinen Seura
HELSINKI

Toimittajat:

J. Tuomas Harviainen

Hanna Vilkkä

Iiris Lehtola

ISSN 2342-723X

Seksuaalinormien haastajat

Hanna Vilka, VTT, sosiologi, yliopistonlehtori, Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta, Tampereen yliopisto

J. Tuomas Harviainen, FT, Informaatiotutkimuksen ja interaktiivisen median professori, Tampereen yliopisto; Specialist in Scientific Sexology (NACS)

Iiris Lehtola, YTM, väitöskirjatutkija, Emerging Technologies Lab, Tampereen yliopisto; seksuaalineuvoja (SSS)

Neljän vuoden tauon jälkeen Seksologinen aikakauskirja on saanut riittävästi tekstejä, jotta julkaisu on mahdollista. Osin tämä juontaa siitä, että olemme järjestäneet Suomen Seksologisen Seuran ja Tiedekustantajien tuella seksologian alan tiedejulkaisua edistäviä kirjoittamisen työpajoja, jossa lähtökohtana on ensisijaisesti työstää tekstejä aikakauskirjaamme.

Kirjoittamisen edistämisen lisäksi Suomen Seksologinen Seura päätti uudistaa aikakauskirjaa. Tämä viides Suomen Seksologinen Seuran digitaalinen kausijulkaisu jatkaa uudella nimellä, *Nordic Journal of Sexology*. Se on tarkoitettu Pohjoismaissa tai Baltiassa tehdyille tieteellisille teksteille sekä ammatillisille katsauksille ja raporteille. Edelleen aikakauskirjan tavoitteena on vastata seksologian kentän eri lukijakunnan tarpeisiin samalla noudattaen tieteellisen julkaisujen kriteereitä. *Nordic Journal of Sexology* ilmestyy Seksologisen aikakauskirjan tapaan lähtökohtaisesti kerran vuodessa. Nyt artikkeleiden kielenä on suomi, ruotsi, norja, tanska ja englanti. Julkaisulla on käytössä Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan myöntämä vertaisarviointitunnus ja se on sitoutunut noudattamaan tunnuksen vaadittuja ehtoja. Julkaisua toimittavat J. Tuomas Harviainen, Hanna Vilka ja Iiris Lehtola.

Viidennen aikakauskirjan keskeinen viesti nojaa Nino Kautton (2026) esittämään ajatukseen: ”Seksuaalineuvojan osaamiseen ja ammatillisuuteen liittyy kyky tunnistaa ja kyseenalaistaa omia käsityksiään, kuunnella asiakasta ja olla tämän puolella silloinkin, kun ei itse pysty ymmärtämään kaikkea tai samaistumaan asiakkaan asemaan.”

Tämän aikakauskirjan ensimmäinen artikkeli on Maria Vihlmanin ja Sanna Spišákin (2026) seksologian tiedontuotannon etiikkaa käsittelevä teksti otsikolla *Kestävää seksuaalisuudentutkimusta etsimässä – reflektiivinen paikantuminen, rajat ja hoiva seksologisen tiedontuotannon etiikassa*. Näkökulmana ovat reflektiivinen paikantuminen, rajat ja hoiva. Vihlman ja Spišák kysyvät, miten seksuaalisuutta tulisi tutkia tutkijoiden ja tutkittavien kannalta kestävästi. Artikkelitarkastelee empiirisen seksuaalitutkimuksen tiedontuotannon etiikkaa ja antaa käytännöllistä peilauspintaa seksuaalisuutta tutkiville ja edistää keskustelua eettisesti kestävästä tiedontuotannosta seksologian alalla.

Toisena julkaisussa on Minna Ukkosen, Heidi Nurkan ja Jari Kylmän (2026) kirjallisuuskatsaus aiheena *Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vaikutus naisen seksuaaliterveyteen*. Ukkonen, Nurkka ja Kylmä kuvaavat tutkimusten avulla, että sukuelinten silpominen vaikuttaa naisen seksuaaliterveyteen. Silpominen aiheuttaa gynekologisia, seksuaalisen nautinnon ja yhdynnän ongelmia sekä seksuaalisia toimintahäiriöitä ja tunne-elämän haasteita.

Julkaisussa kolmantena on Minna Törnävän, Susanna Ruuhilahden ja Osmo Kontulan (2026) laadullinen tutkimus läpi elämän kestävästä itsellisestä nautinnosta. Artikkelin otsikko on *Itsellinen nautinto – Laadullinen tutkimus itsytydytyksen kokemuksista*. Se kuvaa, miten naiset ja miehet kokevat itsytydytyksen osana seksuaalielämänsä ja kokevat sillä olevan fyysisiä, psykologisia ja seksuaalisia terveysvaikutuksia huolimatta itsytydytyksen tuomitsevasta historiasta. Aihe kytkeytyy läheisesti fantasioihin ja pornografiaan ja siten tuottaa laadullista jatkoa teemoihin, joita esimerkiksi Susanna Paasosen (2021) journalistinen kysely suomalaisten naisten äärimmäisiksi katsotuista mieltymyksistä pornoon ja pornon antamiin monimutkaisiin rooleihin on tuonut esiin.

Mukana on myös neljä katsausta. Neljännessä tekstissä Henna Suikki (2026) tarkastelee tutkimustiedon, kirjallisuuden sekä omien klinisen työn kokemusten avulla kehitysvammaisuutta ja seksuaalisuutta. Katsauksen tarkoituksena on laajentaa käsitystä seksuaalikasvatuksen merkityksestä kehitysvammaisille ihmisille ja herätellä keskustelemaan, siitä että, miten

kehitysvammaisten seksuaalisuus voisi olla osa heihin liittyvää hoivakeskustelua.

Viidentenä on Helen Partin (2026a) tutkimusmatka omaan ja jaettuun seksuaalisuuteen swingereiden salatussa taikapiirissä kysymällä muun muassa, millaisia merkityksiä parinvaihtajat liittävät toimijuuteensa ja millä tavoin he haastavat valtakulttuurin seksuaalinormeja. Hänen tavoitteensa on kuvailla parinvaihtoa strategisena toimintana ja ymmärtää sen motiiveja, arvoja, toimintatapoja ja yhteisöjä.

Kuudentena on Nino Kautton (2026) yleiskatsaus, joka tarkastelee sitä, mitä BDSM on seksuaalineuvojan näkökulmasta. Aiheina ovat suostumus, identiteetti, moninaisuus ja toimintakyvyn haasteet BDSM-mieltymyksissä ja -käytännöissä.

Seitsemäntenä on toinen katsaus Helen Partilta (2026b), jossa hän pohtii ihmisten omia kuvauksia mahtavasta seksistä.

Viime vuodet ovat ilahduttavasti tuottaneet myös paljon uutta pohjoismaista seksologiaa, artikkeleina, opinnäytteinä ja kirjoina. Susanna Paasosen, Jenny Sundénin ja Katrin Tiidenbergin teos *Hot Connections* kysyy, mitä ymmärryksen väyliä seksuaalisiin itseilmaisuihin suuntautuneet sosiaalisen median kanavat avaavat seksuaalisuudelle, sosiaalisille siteille sekä alastomuuden ja seksuaalisuuden kanssakäymisen muodoille. Teos herättelee pohtimaan, mitä seksuaalisuuden tutkiminen eettisesti ylipäättensä tarkoittaa, jos aineistot nähdään lähtökohtaisesti arkaluontoiseksi.

Opinnäytteiden saralla erityisen kiinnostavia ovat olleet mm. Mimosa Eldvingin (2025) pro gradu seksibileistä sekä Maria Vihlmanin (2026) väitöskirja Alaston Suomi -verkkoalustasta, jonka osana tässä numerossa julkaistu artikkelikin on. Lisää erinomaisia opinnäytteitä löytää Suomen Seksologisen Seuran blogista.

Artikkeleiden puolella varsinkin kinkytutkimus on ottanut kiehtovia harppauksia eteenpäin. Sen saralta mainittakoon Liv Feinbergin ja Charlotta Carlströmin

(2026) tutkimus dominoivista miehistä. Ja aivan erityisen huomion ansaitsee Verhulstin ja kollegojen (2026) poikkitieteellinen avaus seksuaalisuuden huomioimiselle palveluiden tutkimuksessa, joka osoittaa, että kentällämme on myös paljon annettavaa muille tieteenaloille. Tämän numeron myötä lehtemme uudistuu, mutta julkaisemme jatkossakin suomenkielistäkin tutkimusta.

Lähteet

Eldving, M. (2025) Seksibileiden ilmapiirin merkitys osallistujien seksuaalisuuden ilmaisemiselle ja toteuttamiselle. Pro gradu, Tampereen yliopisto. <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/204991>

Friberg, L. & Carlström, C. (2026). BDSM and the vulnerability of power: heterosexual dominant men's lived experiences. *Psychology & Sexuality*. <https://doi.org/10.1080/19419899.2026.2642664>

Kautto, N. (2026). BDSM seksuaalineuvojan näkökulmasta. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 84-95.

Paasonen, S., Sundén, J., & Tiidenberg, K. (2026). *Hot Connections. Why Sexual Platforms Matter*. MIT Press.

Partti, H. (2026a). Swingereiden salaisessa taikapiirissä - yhteinen tutkimusmatka omaan ja jaettuun seksuaalisuuteen. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 68-83.

Partti, H. (2026b). Mahtavaa seksiä. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 96-102.

Suikki, H. (2026). Kehitysvammaisuus, seksuaalisuus ja seksuaalikasvatus – katsaus tutkimukseen ja ammatillisiin käytäntöihin? *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 59-67.

Törnävä, M., Ruuhilahti, S., & Kontula, O. (2026). Itsellinen nautinto – Laadullinen tutkimus itsetyydytyksen kokemuksista. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 44-58.

Ukkonen, N., Nurkka, H., & Kylmä, J. (2026). Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vaikutus naisen seksuaaliterveyteen – järjestelmällinen katsaus. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 25-43.

Verhulst, N., Helkkula, A., Arnould, E., & Ceyssens, C. (2026). From servicescape to transformative sexscape: Embracing sexual well-being in service research. *Journal of Services Marketing*, 40(1), 64–74. <http://dx.doi.org/10.1108/JSM-08-2025-0542>

Vihlman, M. (2026). Oikeus olla olemassa: Alastoman Suomen merkitys käyttäjiensä seksuaalisuudelle ja sosiaalisuudelle. Väitöskirja, Turun yliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-02-0604-8>

Vihlman, M., & Spišák, S. (2026). Kestävää seksuaalisuudentutkimusta etsimässä – reflektiivinen paikantuminen, rajat ja hoiva seksologisen tiedontuotannon etiikassa. *Seksologinen aikakauskirja*, 5(1), 4-24.